

InterregNieuws

Vlaanderen - Nederland

Interview: gedeputeerde uit Belgisch Limburg aan het woord

p. 2

GROEIkans! legt focus op plattelandsbeleving
Grenzeloos Toegankelijk in toerismesector

p. 3

Duurzaam = gewoon doen! organiseert slotevent
120 km Kustkwaliteit lanceert nieuwe campagne

p. 4-5

Sociale Innovatie: Kapellen en kruisen krijgen opknopbeurt

p. 6

Nederland zet 4 Europese grensregioprojecten in de kijker

Tijdens de Europa Kijkdagen op 13, 14 en 15 mei in Nederland waren meer dan 100 projecten gratis toegankelijk voor het publiek. Het gaat om projecten die laten zien hoe de Europese Unie samenwerkt met de Nederlandse overheid, het bedrijfsleven en kennisinstellingen aan de economie. De projecten werken grensoverschrijdend samen aan duurzaamheid en innovatie. Dit initiatief komt van het Nederlands ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie

(EL&I) en de deelnemende projecten hebben een subsidie ontvangen uit het Europees Fonds voor Regionale ontwikkeling (EFRO).

Ook vier grensregioprojecten, die vanuit het INTERREG Iva Vlaanderen-Nederland programma worden meegefinancierd, gunden tijdens deze dagen het grote publiek een kijkje achter de schermen. Aqua-vlan, 120 km kustkwaliteit, Revitalisering Oude Industriehavens (ROI) en Samen voor de Glastuinbouw hadden elk op hun beurt een programma voorbereid op locatie.

Aqua-VLAN maakte op zaterdag een quiz "Everything you always wanted to know about Aquaculture but were afraid to ask" om haar bezoekers te informeren over de duurzame ontwikkeling van de aquacultuur. Er was ook een proefstand opgesteld waar de mensen nieuwe vissoorten konden proeven.

Het opwaarderingsproject "Revitalisering van de oude Industriehavens" nodigde iedereen uit voor theatrale wandelingen in het Pius-havengebied van Tilburg. Het gebied op en rond de haven was voor een

breed publiek een wisselend decor van bijzonder buitentheater. Wat is er act en wat is er echt? Dit kwamen de bezoekers allemaal te weten via een theatrale rondwandeling langs de verschillende (bouw)locaties.

Het interregproject "Samen voor de Glastuinbouw" stelde op vrijdagmiddag de opleidingskas open voor het grote publiek in Westdorpe. Geïnteresseerden kregen hierbij een indruk van de werkzaamheden die er plaatsvinden en de gewassen die geteeld worden. Via een culinaire reis konden de bezoekers verder kennis maken met de geteelde gewassen uit de kas.

"120 km kustkwaliteit" promoot een duurzaam beheer van het strand en liet op zaterdag de mensen kennismaken met de nieuwe reddingspost in Domburg. Een ander deelproject, dat men ook tijdens die dag kon bezoeken, was de hellingsbaan in Zeeland. Deze hellingsbaan helpt personen met een handicap bij het overstappen naar een strandrolstoel.

"Via de organisatie van de Europa Kijkdagen is het de bedoeling dat iedere belangstellende 'om de hoek' projecten kan bezoeken en zelf zien hoe Europees geld in Nederland wordt besteed," aldus Barbara Lont, vertegenwoordigster van het Nederlandse ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie.

Marc Vandeput

CROSSROADS

Ontwikkelen en realiseren van kansrijke innovatieprojecten

van de aspecten is **de blijvende hoge graad van toegevoegde waarde die het Interregprogramma kan betekenen voor bedrijven in de grensregio**, niet in het minst inzake duurzame investeringen in innovatie. Zo is er met Crossroads onlangs nog een zeer interessant project goedgekeurd dat hier in belangrijke mate aan zal bijdragen.

De verwachtingen lijken alvast hooggespannen voor

Crossroads...

En terecht, lijkt me. Het specifieke opzet van Crossroads zorgt namelijk voor een groot potentieel.

Ten eerste is er de **focus op MKB/KMO's**. Verschillende studies hebben in het verleden het grote economische belang van MKB/KMO's aangetoond, niet in het minst omwille van hun grote aanjaagfunctie. Daarnaast zijn zij ook een belangrijke bron van tewerkstelling.

Kleinere bedrijven zijn echter niet altijd in staat om innovatietrajecten autonoom te doorlopen, door bijvoorbeeld een gebrek aan capaciteit of een te korte planningshorizon. Specifiek voor deze bedrijven **biedt Crossroads dus een belangrijke drempelverlagende meerwaarde**, waardoor ook MKB/KMO's kunnen komen tot duurzame grensoverschrijdende samenwerking met andere bedrijven en kennisleveranciers. Dit komt dan de technologische ontwikkeling van de gehele grensregio ten goede.

De andere factor is de concentratie van het project op **vijf technologische deelgebieden**. Deze vallen onder de noemer **'kruispunttechnologieën'** zoals nanomaterialen, oppervlaktebehandeling, inktjet, embedded vision en remote diagnostics, waarmee combinaties van opkomende technologieën worden aangeduid. Deze deelsectoren zijn niet arbitrair gekozen, maar zijn daarentegen economische hefboomen in de economie van de grensregio: zo zijn er bijvoorbeeld op dit moment in de grensregio niet minder dan 18.000 arbeidsplaatsen rechtstreeks verbonden met de deelsector 'Oppervlaktebehandeling'.

Crossroads is een project, dat de duurzame samenwerking stimuleert tussen maakbedrijven en onderzoeken onderwijsinstellingen in de grensregio. Het project richt zich op het ontwikkelen en realiseren van kansrijke innovatieprojecten met gebruik van één of meerdere opkomende technologieën om daarmee nieuwe, duurzame producten en processen te ontwikkelen.

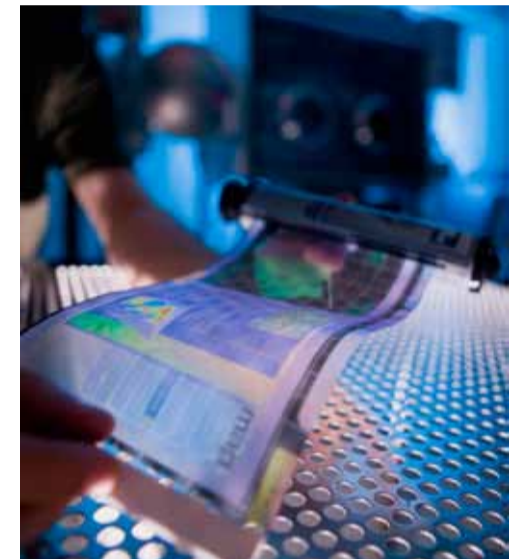
De provincie Limburg is actieve partner in het project en daarom gingen wij ons licht opsteken bij Marc Vandeput, gedeputeerde van Economie en Europese Aangelegenheden van de provincie Belgisch Limburg.

Wat zijn uw ervaringen met het huidige Interreg-programma voor de Grensregio Vlaanderen-Nederland?

Als we de balans opmaken van de socio-economische impact van dit programma en zijn voorgangers, kan ik zeggen dat deze zeker positief is. Voor de Grensregio in het algemeen, maar ook voor Limburg in het bijzonder. Eén

Hoe kijkt u naar de rol die er binnen het project is weggelegd voor hogescholen?

Er gaat een enorme kracht uit van de zogenaamde **'proeftuinexperimenten'**. De 'proeftuin' houdt in dat **studenten en docenten van hogescholen concrete projectopdrachten van beperkte omvang en looptijd voor een bedrijf uitvoeren**, waardoor bedrijven op een laagdrempelige manier kennis in huis kunnen halen en specifieke innovatie-ideeën aan een eerste realiteitstest kunnen onderwerpen.

Zulke samenwerking met de hogescholen kan in mijn ogen niet alleen op korte termijn een belangrijke stimulans betekenen voor innovatie. De 'proeftuinen' laten namelijk toe dat de **zin voor innovatie** al begint te rijpen **in de hoofden van de ondernemers van morgen**. Hierbij wordt hen niet alleen de reflex aangeleerd om met kennisinstellingen zoals bijvoorbeeld de Katholieke Hogeschool Limburg samen te werken, maar – wat minstens even belangrijk is – ook om **over de landsgrenzen heen** te kijken bij het zoeken van partners om innovatietrajecten uit te werken. Ik ben er dan ook van overtuigd dat net dit vernieuwende aspect van Crossroads voor een significante bijdrage zorgt aan de duurzaamheid van de effecten van dit Interreg-project.

Crossroads

Projectverantwoordelijke:
Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij

Projectpartners:
Stichting EVID
NV Industriebank LIOF
NanoHouse
DSP Valley vzw
Stichting DSP Valley
Hogeschool Zuyd, faculteit ICT
Karel de Grote-Hogeschool vzw
Stichting Avans Hogeschool
Katholieke Hogeschool Limburg vzw,
Departement Industriële Wetenschappen en Technologie
GROEP T – Internationale Hogeschool Leuven (Engineering College)
Innovatiecentrum Limburg

Totale subsidiabele kost:
8.682.508,56 met een Interreg-bijdrage van 3.489.008,56

Looptijd:
Van 1 juli 2010 tot en met 30 juni 2013

Wijziging samenstelling stuurgroep Interreg Vlaanderen-Nederland

Bert Pauli

Mark Verheijen

Ben de Reu

Op 2 maart werden in Nederland verkiezingen gehouden voor de Provinciale Staten. Die vinden eenmaal in de 4 jaar plaats. In de periode 2007-2011 zaten vanuit de Nederlandse provincies die partner

zijn in het programma Interreg Vlaanderen-Nederland, de volgende gedeputeerden in de stuurgroep:

Voor Limburg: de heer Jos Hessels
Voor Noord-Brabant: mevrouw Lily Jacobs
Voor Zeeland: de heer Marten Wiersma

Inmiddels zijn in alle betrokken provincies de collegeonderhandelingen afgerond. Ook de portefeuilledelingen zijn bekend. Voor de afvaardiging naar onze stuurgroep betekent dat de komende 4 jaar de volgende wijzigingen:

Voor Limburg: de heer Mark Verheijen
Voor Noord-Brabant: de heer Bert Pauli
Voor Zeeland: de heer Ben de Reu

In Vlaanderen vinden volgend jaar de provinciale verkiezingen plaats. Niet uitgesloten is dat die ook tot een wijziging in de samenstelling van de stuurgroep zal leiden.

GROEI.kans!

geeft plattelandsondernemers een boost

Tijdens de uitvoering van dit project werken de partners onder andere in Nederlands Limburg en Oost-Vlaanderen aan de versterking van het plattelandsondernemerschap door een grensoverschrijdende aanpak, met een duidelijke focus op plattelandsbeleving. "Zo krijgen de plattelandsondernemers een kans om hun dromen, plannen en ideeën professioneler aan te pakken. Advies, begeleiding en vorming op maat zijn de sleutelbegrippen," omschrijft de projectverantwoordelijke van GROEI.kans!, Koen Symons.

Een van de lucratieve recreatieve nevenactiviteiten op landbouwbedrijven is het aanbieden van kampeermoge-

lijkheden. BoerderijVakantie Heuvelland, een nieuwe formule van LLTB in Nederlands Limburg, gaat echter nog een stuk verder. Met het kamperen op de boerderij en het aanbod van vakantieappartementen worden straks tussen april en oktober meerdaagse arrangementen aangeboden, onder het motto 'Van melk tot kaas', 'Van appel tot stroop',... Unieke arrangementen die gasten een hoop extra service, vermaak, beleving én educatie bieden. Tien ondernemers sterk, samen goed voor liefst 30.000 overnachtingen per jaar, dat is het verbond BoerderijVakantie Heuvelland. Behalve het kamperen boekt men straks arrangementen met unieke ervaringen op het platteland van Zuid-Limburg. www.boerderijvakantieheuvelland.nl.

Het Plattelandscentrum Meetjesland is één van de Oost-Vlaamse partners, die een groep van 27 hoeve- en streekproducenten of de coöperatie mmm...eetjesland begeleidt en hen ondersteunt op het gebied van vorming, netwerking en promotie. Bij aanvang van GROEI.kans! werd de nadruk gelegd op vorming. Zo werden,

in samenwerking met het Innovatiesteunpunt, vormingsavonden georganiseerd om de sterktes, zwaktes en toekomstperspectieven van de samenwerking binnen "mmm...eetjesland cvba" te onderzoeken. Een tweede vormingstraject was de samenwerking met de hogeschool KATHO, afdeling Roeselare waarbij kennisvragen betreffende productie, verpakking, restverwerking, ... ingediend werden. Dit resulteerde in een overzicht van mogelijke productcombinaties, die nadien in de praktijk zullen omgezet worden.

"GROEI.kans! zorgt voor zowel nieuwe ideeën bij de projectpartners als bij de plattelandsondernemers. Dit Interregproject reikt zo kansen aan om de plattelandsondernemers in de toekomst op een duurzame wijze verder te laten samenwerken," besluit de projectverantwoordelijke Koen Symons.

www.groeikans.be

GROEI.kans!

Projectverantwoordelijke:
Centrale Landelijke Gilden vzw

Projectpartners:
Boerenbond Projecten vzw
Zuid-Nederlandse Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO)
Limburgse Land- en Tuinbouworganisatie (LLTB)
Universiteit Wageningen
Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen
Katholieke Hogeschool Leuven
Plattelandstoerisme in Vlaanderen vzw
Kamer van Koophandel Brabant
Plattelandsklassen vzw
Plattelandstoerisme vzw
Vlaamse Landmaatschappij
Strategische Projectenorganisatie Kempen vzw
PIVAL vzw
WAVI vzw
Plattelandscentrum Meetjesland vzw
Rurant vzw
Streekproducten Vlaams-Brabant vzw
ERSV West-Vlaanderen
EROV
stad Roeselare
Stichting Kempengoed
Toerisme Limburg
Provincie Limburg (BE)

Totale subsidiabele kost:
7.148.095,13 euro met een Interregbijdrage van 3.430.558,45 euro

Looptijd:
Van 1 april 2009 tot en met 31 maart 2012

Grenzeloos Toegankelijk

Toerismesector werkt aan toegankelijkheid

Het project "Grenzeloos Toegankelijk" ondersteunt en adviseert de toerismesector om de toegankelijkheid voor gebruikers met beperkingen te verbeteren. Zowel in de provincie Vlaams-Brabant als in de provincie Noord-Brabant (NL) wordt geïnvesteerd door Interreg IV Vlaanderen-Nederland in twee deelprojecten die volop bezig om deze doelstelling te realiseren.

Nieuwe wandel- en fietsroutes in domein het Vinne

De provincie Vlaams-Brabant werkt via het project "Grenzeloos Toegankelijk" aan het optimaal toegankelijk maken van de subregio Zoutleeuw en omliggende gemeenten voor recreanten en toeristen met beperkingen. Een grote actie hierin is het toegankelijk maken van het provinciaal domein "Het Vinne". Dit domein begroet jaarlijks bijna 60.000 toeristen. "In de toekomst willen we nog meer bezoekers aantrekken en vooral de toegankelijkheid van dit domein maar ook van deze regio in zijn geheel vergroten."

Zo is er in het Provinciedomein een speeltuin op maat gemaakt voor kinderen met een beperking. "Het Vinne" creëerde bovendien een infozuil met een brailleplan aan de ingang van het domein. Daarnaast werd een zintuigen-

beleefpad aangelegd en is er gestart met het verhuren van aangepaste fietsen en fietsrolstoelen.

"De vijf fietsroutes en 2 nieuwe wandelpaden zijn volledig toegankelijk gemaakt voor personen met een handicap", vertelt Alexander Leysen van de provincie Vlaams-Brabant. "We willen van "Het Vinne" hét aantrekkingspunt maken voor personen met een handicap. We richten ons vooral tot gezinnen met kinderen met een beperking." Bovendien

wordt er gezorgd dat er in de regio voldoende horecazaken en andere gelegenheden toegankelijk zijn voor mensen met beperkingen, zodat deze doelgroep hier een aangepaste dag kan doorbrengen.

OmZetXI: het rendement van toegankelijkheid

In Tilburg is vanuit de stichting Zet in overleg met de Kamer van Koophandel een schaalmodel "OmZetXI" gecreëerd.

OmZetXI is een instrument voor ondernemers in de recreatieve en toeristische sector die meer rendement willen halen uit hun accommodatie.

"Op de vorige locatie waren er twee verdiepingen die niet bereikbaar waren voor iemand in een rolstoel. We hadden toen regelmatig teleurgestelde bezoekers. Dat is de slechtste reclame die je kunt hebben," aldus Ad Kohler, directeur van het Speelgoed- en carnavalsmuseum 'Op stellen', Oosterhout. Concreet maken de adviseurs van ZetOpen met OmZetXI duidelijk hoe dergelijke situaties zoals hierboven kunnen voorkomen worden. De ondernemers laten hun locatie aan de hand van OmZetXI op toegankelijkheid 'doorrekenen' krijgen inzicht in:

- * de mate waarin gasten met beperkingen gebruik kunnen maken van de accommodatie.
- * de aanpassingen die overwogen kunnen worden om het verblijf voor gasten aangenamer te maken, waardoor zij eerder terug zullen komen of juist langer verblijven.
- * de mogelijke aanpassingen in relatie tot het bereiken van een breder publiek.

"Zo bereikt men niet alleen meer mensen maar het levert tevreden klanten op en tevreden mensen komen terug!" zegt Frank Roggenkamp, manager Laco sportcentrum de Vijfsprong.

Dit rekenmodel is ontwikkeld voor 10 soorten van accommodaties zoals o.a. hotels, musea, bioscopen,.... Het instrument is ontwikkeld binnen het Interreg project 'Grenzeloos Toegankelijk'. Zie voor meer info www.zetopen.nl

Grenzeloos Toegankelijk

Projectverantwoordelijke:
Provincie Vlaams-Brabant, Leuven

Projectpartners:
Stichting Zet, Noord-Brabant
Toegankelijkheidsbureau, Hasselt
Stad Zoutleeuw
Staatsbosbeheer – regio Zuid

Totale subsidiabele kost:
1.463.358,00 euro met een Interregbijdrage van 731.679,00 euro

Looptijd:
Van 15 december 2008 tot en met 15 december 2011

Duurzaam = gewoon doen

Groots slotevent in Kortrijk

“Duurzaam is Gewoon doen” wil meer bekendheid geven aan kansen en uitdagingen bij het Duurzaam Ondernemen. Door bedrijven te voorzien van instrumenten voor een effectieve duurzame bedrijfsvoering, willen de projectpartners hen stimuleren om hun onderneming duurzamer te maken. Via het stimuleren van netwerkvorming tussen bedrijven, regionaal en interregionaal moet kennis en deskundigheid op het gebied van duurzame bedrijfsvoering uitgewisseld worden.

De ideale manier om deze doelstellingen te verwezenlijken, was via een groots MVO-Event. Kortrijk Xpo was op 31 maart 2011, drie jaar na het startevent in Goes, het toneel voor dit ambitieus project.

Het MVO-Event was opgebouwd rond vijf centrale thema's: duurzaam personeelsbeleid, duurzaam aankopen, duurzame innovatie, transparantie en energiebesparing/CO2-reductie. Er werd uitgepakt met keynote speakers als Michael Braungart, Herman

Wijffels, Peter Tom Jones, Willy Verstraete, Dirk Franssaer en Wubbo Ockels in ons gevarieerd seminarie- en workshopprogramma. Op de beursvloer en in de regio-eilanden stelden een 100-tal exposanten hun duurzaam beleid, product of dienst voor.

In zijn openingsrede liet Herman Wijffels, Nederlands Top Honderd Nummer 1, nog

even alle deuren op een kier. **“MVO is een tautologie. Ondernemen is op zich immers een activiteit die getuigt van maatschappelijk engagement.”** Ruim twaalf uur en veertig sprekers later zou dezelfde Wijffels het event afsluiten met lovende woorden: “De verwachtingen die we stelden in dit drukke programma, werden overtroffen. Er is geen twijfel meer mogelijk: **MVO is een rendabel businessmodel**

(profit) dat levensvatbaar is (planet) en waar nog veel ruimte is voor de creativiteit van mensen (people), creativiteit waarvan op vandaag waarschijnlijk nog maar de helft benut wordt...”

Bij de workshops over duurzaam personeelsbeleid had de Nederlandse bezoeker een woordenlijstje nodig, aldus Marianne Dagevos, reporter van dienst voor de provincie Zeeland. “Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt heten in Vlaanderen kansengroepen, invoegbedrijven zijn bedrijven die plaats maken voor deze kansengroepen en de spin in dit web is de HR (eek-ar) manager.

Multinational Deceuninck Plastics presenteert zich als bedrijf met een duurzaam personeelsbeleid. De HR-manager spreekt over een 'duurzaam thuis' voor de werknemers.

“Alle medewerkers denken mee over de winstgevend-

heid van het bedrijf, ze evalueren zichzelf, iedereen komt in aanmerking voor een bonus, opleidingen op technisch, persoonlijk en maatschappelijk vlak worden aangeboden in korte, toegankelijke modules en er is aandacht voor het welbevinden van de medewerkers bijvoorbeeld door een project over gehoorbescherming.”

In een volgende workshop zat CEO (directeur) Toon Bossuyt van Boss Paints temidden van drie HR-managers van de grote voedingsconcerns McDonalds, Coca-Cola en Alpro. Deze laatste producent van sojaproducten heeft Vlaamse wortels en is inmiddels marktleider in Europa. Veel mooie woorden over personeelsbeleid en Human Relations van de multinationals, maar wat echt

blijft hangen is het authentieke verhaal van Bossuyt, directeur van 230 mensen. “Onze aandeelhouders vragen: zijn de mensen in die winkel wel gelukkig?”, beschrijft de verpro-

cent de sfeer in zijn aandeelhoudersvergadering. “Wij geloven hard in het ontwikkelen van zachte competenties”, zegt hij over het personeelsbeleid en “Als je een trap wilt kuisen, moet je van bovenaf beginnen”, over de bijdrage van het management. Nog een paar wijsheden van de HR-managers: **“Engagement en betrokkenheid krijg je voor niets. Je kunt het er niet inpompen.”** En **“Medewerkers kunnen tegelijk dankbaar en trots zijn, je kunt ze soigneren en uitdagen.”**

Dit zijn een paar indrukken van het geslaagde slotevent in Kortrijk dat tegelijkertijd het Interregproject “Duurzaam is gewoon doen” succesvol afrondt.

Meer verslagen en presentaties van de workshops zijn terug te vinden op www.duurzaamisgewoondoen.eu

Beltrami uit Harelbeke wint MVO-award 2011

Tijdens dit slotevent ‘Duurzaam = Gewoon doen!’ overhandigde secretaris-generaal van het Departement Werk en Sociale Economie, Dirk Vanderpoorten de MVO-Award 2011 aan Herwig Callewier, zaakvoerder van het natuursteenbedrijf BELTRAMI uit Harelbeke voor het project ‘Duurzame Natuursteen’. Met de MVO-award willen de drie projectpartners van het Interregproject extra uitstraling geven aan de MVO-prestaties van KMO-bedrijven. Ervaringsuitwisseling en kennisoverdracht is immers één van de doelstellingen van het project.

Duurzaam = gewoon doen

Projectverantwoordelijke:
POM West-Vlaanderen

Projectpartners:
Provincie Zeeland
POM Oost-Vlaanderen

Totale subsidiabele kost:
1.342.239 euro met een Interreg-bijdrage van 671.119,50 euro

Looptijd:
Van 1 januari 2008 tot en met 31 december 2010

120 Kilometer Kustkwaliteit lanceert nieuwe campagne “Buik vol van strandafval!”

Afval op het strand is niet alleen heel schadelijk voor het ecosysteem, maar het bezorgt ook de kustgemeenten heel wat problemen. Toeristen verlangen immers een net en proper strand. Daarom lanceert het Coördinatiepunt

andere natuurlijke materialen. Je vindt in de vloedlijn haaiantanden, skeletten van zee-egels en inktvissen, overblijfsels van dode vissen en kreeftachtigen, dode kwalen en wieren... Dat soort organisch afval hoort van nature bij het strand.

Iedereen zijn buik vol van strandafval

Afval op het strand en in zee is een zwaar onderschat probleem en gaat verder dan vele mensen denken...

Het is immers geen probleem van onze kust alleen. **Wat hier in zee terecht komt, gaat de wereld rond en omgekeerd!** Vooral plastic hoopt zich op. Dit zorgt voor complete drijvende eilanden van plastic afval op de oceanen en laat vogels, zeehonden, vis-

Duurzaam Kustbeheer in het voorjaar van 2011 een nieuwe campagne tegen strandafval via een reizende tentoonstelling langs de kust in Vlaanderen. Dit initiatief vindt plaats in het kader van het Europese Interreg IVA project '120 Kilometer Kustkwaliteit', dat een duurzaam beheer van het strand wil promoten.

Flessen, netten, lampen, schoenen, piepschuim, jerrycans, blikjes, drankkartons, autobanden... je kan het zo gek niet bedenken of je vindt het terug op het strand. Deze niet-natuurlijke rommel, afkomstig van de mens, blijft heel lang rondzwerven. "Het duurt bijvoorbeeld tot 3 jaar vooraleer een kleine sigarettenpeuk afgebroken is in het milieu. Nylon netten verteren pas na 600 jaar in het milieu. Sommige afval, zoals glas, blijft eeuwig bestaan," laat Hannelore Maelfait van het Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer, ons weten.

Wist je dat...

je op het strand niet alleen afval afkomstig van de mens vindt? Als je eens goed rond je kijkt, vind je er ook een schat aan natuurlijk aanspoelsel. De zee zet op het strand niet alleen schelpen af, maar ook

sen en walvissen letterlijk verhongeren. Dit afval valt immers uiteen in kleine partikeltjes waar de dieren al snel hun buik vol van hebben. Zo ook komen deze partikels in onze voedselketen en dus in onze maag terecht! Vervuilende, giftige stoffen hebben zo een sluipende, maar onmiskenbaar zware impact op het hele ecosysteem.

Dieren raken al te vaak verstrikt in achtergelaten netten en sterven zo de verstikkingsdood.

Toeristen zijn een belangrijke bron van inkomsten, maar spijtig genoeg zorgen zij ook voor heel wat afval op het strand. De kustgemeenten dienen dan ook in te zetten op een – vaak machinale – reiniging van het strand. Maar net die strandreinigingsmachine verstoort dieren in hun natuurlijke habitat en heeft als gevolg dat ze hun habitat gaan verplaatsen.

Opruimen dan maar?

Tot zo'n twintig jaar geleden gebeurde de reiniging van de stranden met prikker en afvalzak. Door handmatig te reinigen kon men perfect het onderscheid maken tussen kunstmatig afval en natuurlijk aanspoelsel. Organisch materiaal zoals zeewier of een dode kwal verdwijnt immers vanzelf. De natuurlijke schoonmaakploeg van vogels, kreeftjes, bacteriën, insecten en de branding maakt er vrij snel komaf mee.

De laatste jaren heeft de **strandreinigingsmachine** haar intrede gedaan. Die werkt snel, maar ziet geen enkel verschil tussen kunstmatig en natuurlijk materiaal. Het gevolg is dat **de natuurlijke vloedlijn, uitermate belangrijk voor het kustecosysteem, mee verwijderd wordt.** Het organisch materiaal is een voedselbron voor vele organismen, en reduceert ook de erosie van onze stranden. Een strand dat minder vaak geharkt wordt, is minder gevoelig voor erosie door wind en water, want planten kunnen er zich makkelijker vestigen en houden zo de erosie tegen. **Voortdurend en intensief reinigen kan het strand dus ernstig beschadigen.**

Afval wordt kunst

Met de leuze 'een buik vol van strandafval' willen wij de mensen uitnodigen om op ontdekkingsreis te gaan. **Bezoekers nemen een kijkje in de buik van het probleem en ironisch genoeg zo ook in hun eigen buik.** Verder willen we via interactieve workshops de spotlight richten op het vele

afval dat terug te vinden is op het strand. Enerzijds op afval veroorzaakt door de mens, maar anderzijds ook op het organische afval dat van nature bij het strand hoort. Een ervaren gids neemt zijn groep mee op sleeptouw. **Strandafval nemen ze op een creatieve manier onder de loep en kunstwerkjes ontspruiten aan hun creativiteit.**

"Met deze reizende tentoonstelling maken we de mensen bewust van het vele afval dat op het strand te vinden is, en welke invloed dit heeft op mens en omgeving. Op een eerder intuïtieve manier willen we de aandacht trekken en mensen letterlijk en figuurlijk laten stilstaan," aldus Hannelore Maelfait.

Meer weten over de actie?

Contacteer Sofie.vanhooren@kustbeheer.be
Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer
Wandelaarkaai 7 – 8400 Oostende
T 059/34.01.66

120 Kilometer Kustkwaliteit

Projectverantwoordelijke:
Gemeente Veere (NL)

Projectpartners:
Gemeente Veere
Gemeente Middelkerke
Stad Blankenberge
Gemeente Knokke-Heist
Coördinatiepunt Duurzaam Kustbeheer
Provincie Zeeland
Gemeente Sluis
Gemeente Vlissingen
Stichting Strandexploitatie Walcheren
Gemeente Noord-Beveland
Gemeente Schouwen-Duiveland

Totale subsidiabele kost:
3.208.560 euro met een Interreg-
bijdrage van 1.604.280,00 euro

Looptijd:
Van 1 juli 2008 tot en met 30 juni 2011

SOCIALE INNOVATIE

Kapellen en kruisen krijgen opknappbeurt

Werknemers uit de sociale economie (SW-bedrijven) en leerlingen van vakopleidingen gaan achterstallig onderhoudswerk uitvoeren aan klein religieus erfgoed. De betrokkenen versterken daarmee hun positie op de arbeidsmarkt en kruisen, kapellen en heiligenbeelden krijgen de aandacht die ze zo hard nodig hebben. Op 16 juni 2010 werd het project 'Sociale Innovatie. Instandhouding klein Religieus Erfgoed', behorend tot het Interregprogramma IVA Vlaanderen-Nederland, officieel goedgekeurd. Het voorziet tevens in verdere kennisontwikkeling en toeristische ontsluiting van het klein religieus erfgoed in de grensregio.

De waardering voor klein religieus erfgoed neemt de laatste jaren sterk toe. Tegelijk wordt het steeds moeilijker om de talloze uitingen van volksdevotie in stad en land op een goede manier te onderhouden. De voornaamste oorzaak is dat hiervoor steeds minder vrijwilligers beschikbaar zijn.

Europa biedt nu de helpende hand. In het interregionale

project, waaraan 25 partners uit twee Nederlandse en drie Vlaamse provincies meedoen, wordt een nieuwe structuur ontwikkeld om het behoud van het klein religieus erfgoed veilig te stellen. Leerlingen van vakopleidingen en medewerkers uit de sociale economie gaan onder deskundige leiding belangrijke onderhoudsproblemen aanpakken. Beheerders van klein religieus erfgoed stichtingen, (buurt)verenigingen, gemeenten en particulieren kunnen zich voor deze ondersteuning aanmelden. Bij toewijzing wordt een belangrijk deel van de onderhouds- en/of herstellkosten vergoed. Niet in geld, maar door de inzet van personeel en materialen.

Met het Europese project worden diverse doelen nagestreefd. Het belangrijkste is om, door samenwerking tussen verschillende sociale doelgroepen (vrijwilligers, leerlingen en mensen uit de sociale economie), een nieuwe beheerstructuur te ontwikkelen die leidt tot een duurzame instandhouding van klein religieus erfgoed. "Hierbij snijdt het mes aan twee kanten: door de veelzijdigheid van de objecten doen de betrokkenen veel kennis op van historische

materialen en ambachtelijke technieken en het erfgoed krijgt tegelijkertijd de noodzakelijke opknappbeurt," aldus Jos Oostenbach, van het project 'Sociale Innovatie. Instandhouding klein Religieus Erfgoed'.

Een ander belangrijk doel is een verdere ontsluiting van het klein religieus erfgoed voor het grote publiek. Heel concreet door opname van opgeknapte objecten in (interactieve) wandel- en fietsroutes, maar ook door publicaties en een website. Een van de gedachten hierbij is dat een bredere maatschappelijke waardering voor kruisen en kapellen nieuwe vrijwilligers voor het onderhoud kan opleveren. Verder dient het project om de kennis over het klein religieus erfgoed vast te leggen, uit te wisselen en verder te ontwikkelen. Denk hierbij niet alleen aan geografische, historische en (onderhouds) technische informatie, maar ook aan 'belevingsaspecten'.

Voor meer info: www.monumentenwachtlimburg.nl of www.chapelcross.eu.

Sociale Innovatie

Projectverantwoordelijke:
Stichting Monumentenwacht Limburg

Projectpartners:
Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen
Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg
Stichting Kruisen en Kapellen in Venray
Streekhuis
Stichting Brabant op Zich(t)
Nederlands Centrum voor Volkscultuur
WSD Groep Boxtel
Gemeente Boxtel
Kempens Landschap
Toerisme Provincie Antwerpen
IGO Leuven
Gemeente Scherpenheuvel-Zichem
Gemeente Boutersem
Gemeente Begijnendijk
Gemeente Bekkevoort
Gemeente Bierbeek
Gemeente Linter
Gemeente Rotselaar
Stad Landen
Kerkfabriek Sint Engelbertus-Deurne
Suikermuseum Tienen
Stad Roeselare
Gemeente Ingelmunster
Gemeente Harelbeke

Totale subsidiabele kost:
2.508.134 euro met een Interreg-
bijdrage van 1.254.067 euro

Looptijd:
Van 1 april 2010 tot en met
31 maart 2013

COLOFON

Verantwoordelijk uitgever
Hans de Jonge
Interreg Vlaanderen-Nederland
Albert Building - Belpairestraat 20
B-2600 Antwerpen (Berchem)
www.grensregio.eu

Vormgeving en Copy
Antenno Marketing & Communicatie

CONTACT

Gemeenschappelijk Secretariaat Grensregio Vlaanderen-Nederland
Belpairestraat nr. 20, bus 10,
B-2600 Antwerpen (Berchem)
Tel: +32 (0)3 240.69.20
Fax: +32 (0)3 240 69 29
Email: info@grensregio.eu

kaart van het programmagebied

www.grensregio.eu